

เอกสารรับฟังความคิดเห็น

เลขที่ อจต. 26/2569

เรื่อง การประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชกำหนดนิติบุคคลเฉพาะกิจ
เพื่อการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ พ.ศ. 2540

เผยแพร่เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2569

สำนักงาน ก.ล.ต. ได้จัดทำเอกสารฉบับนี้เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง
ท่านสามารถ download เอกสารเผยแพร่ฉบับนี้ได้จาก
เว็บไซต์ของสำนักงาน ก.ล.ต. (www.sec.or.th) และระบบกลางทางกฎหมาย (law.go.th)

ท่านสามารถส่งความเห็นหรือข้อเสนอแนะให้สำนักงาน ก.ล.ต. ได้
ตามที่ติดต่อด้านล่างหรือ email: debt@sec.or.th

วันสุดท้ายของการแสดงความคิดเห็นวันที่ 16 กรกฎาคม 2569

ท่านสามารถติดต่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมจากเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ก.ล.ต. ดังนี้

1. นางสาวเครือออน ตันตยาภรณ์ โทรศัพท์ 0-2033-9980
2. นางสาวจิราภรณ์ จิตรปราณี โทรศัพท์ 0-2263-6472

สำนักงาน ก.ล.ต. ขอขอบคุณทุกท่านที่เข้าร่วมแสดงความคิดเห็น
และให้ข้อเสนอแนะมา ณ โอกาสนี้

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
เลขที่ 333/3 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 1207 หรือ 0-2033-9999

1. ที่มา

พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562 (“พระราชบัญญัติประเมินผลสัมฤทธิ์ฯ”) กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการทบทวนกฎหมาย ภายใต้การกำกับดูแลอย่างสม่ำเสมอ เพื่อประเมินว่ากฎหมายดังกล่าวยังคงสามารถบรรลุวัตถุประสงค์เชิงนโยบาย ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และไม่ก่อให้เกิดภาระเกินสมควรแก่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (“สำนักงาน ก.ล.ต.”) จึงได้ ดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชกำหนดนิติบุคคลเฉพาะกิจเพื่อการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ พ.ศ. 2540 (“พระราชกำหนดนิติบุคคลเฉพาะกิจฯ”) และกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นกรอบกฎหมายสำคัญ ในการรองรับธุรกรรมการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ (“securitization”) โดยสำนักงาน ก.ล.ต. ได้เคย ดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายดังกล่าวและรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องเมื่อปี 2564 ซึ่งผลการรับฟังความคิดเห็นในขณะนั้นโดยส่วนใหญ่เห็นว่ากฎหมายและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องยังมีความเหมาะสม

บัดนี้ ครบกำหนดระยะเวลา 5 ปีตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติประเมินผลสัมฤทธิ์ฯ สำนักงาน ก.ล.ต. จึงเห็นควรดำเนินการทบทวนกฎหมายและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องดังกล่าวอีกครั้ง เพื่อพิจารณา ความเหมาะสมของบทบัญญัติในบริบทของตลาดทุนที่เปลี่ยนแปลงไป

ในการนี้ สำนักงาน ก.ล.ต. จึงเปิดรับฟังความคิดเห็นจากภาคธุรกิจและบุคคลทั่วไป เพื่อนำข้อเสนอแนะมาประกอบการพิจารณาที่จะยกเลิก ปรับปรุง แก้ไขหรือเพิ่มเติมกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)

2. สภาพปัญหา

พระราชกำหนดนิติบุคคลเฉพาะกิจฯ ถูกจัดทำขึ้นเพื่อรองรับธุรกรรม securitization โดยมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมความหลากหลายของเครื่องมือระดมทุนผ่านตลาดทุน และเอื้อให้เกิดการกระจายความเสี่ยงออกจากงบดุลของผู้ประกอบธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม แม้กฎหมายดังกล่าวจะได้รับการออกแบบให้รองรับโครงสร้างธุรกรรมที่มีความซับซ้อน และได้รับการปรับปรุงเพิ่มเติมในปี 2558 เพื่อเพิ่มความชัดเจนและความยืดหยุ่นในการบังคับใช้แล้วก็ตาม จากการติดตามพัฒนาการของตลาดในระยะที่ผ่านมาพบว่า การใช้ธุรกรรม securitization ในประเทศไทยยังคงมีสัดส่วนจำกัดเมื่อเทียบกับการเสนอขายตราสารหนี้ประเภทอื่น

โดยจากข้อมูลสถิติพบว่ามูลค่าการออกหุ้นกู้ securitization ตั้งแต่ปี 2545 ถึงปัจจุบันอยู่ที่ 116,220.04 ล้านบาท (รายละเอียดตามเอกสารแนบ 1) และคิดเป็นสัดส่วนไม่ถึงร้อยละ 1 ของมูลค่าตลาดตราสารหนี้โดยรวม ซึ่งสะท้อนว่าการใช้เครื่องมือดังกล่าวยังอาจมีข้อจำกัดบางประการที่ส่งผลให้การใช้ธุรกรรม securitization ไม่สามารถขยายตัวได้เท่าที่ควร โดยสามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ ดังนี้

1) ความซับซ้อนของโครงสร้างธุรกรรมและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ธุรกรรม securitization มีโครงสร้างที่ซับซ้อนเมื่อเทียบกับตราสารหนี้ประเภทอื่น โดยเกี่ยวข้องกับหลายขั้นตอน เช่น การจัดตั้งนิติบุคคลเฉพาะกิจ การโอนสิทธิเรียกร้อง และการกำหนดกระแสเงินสดให้กับผู้ลงทุน รวมถึงมีผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่ายในธุรกรรมเดียวกัน นอกจากนี้ ยังต้องจัดทำเอกสารทางกฎหมายจำนวนมาก ซึ่งมีรายละเอียดเฉพาะทางและต้องใช้ความเชี่ยวชาญในการดำเนินการ จึงอาจทำให้ผู้ออกหุ้นกู้ โดยเฉพาะผู้ที่ยังไม่มีประสบการณ์ในธุรกรรมประเภทนี้ อาจเข้าใจโครงสร้างได้ยาก และใช้เวลาในการดำเนินการนานกว่าการออกตราสารหนี้ทั่วไป

2) ข้อจำกัดด้านต้นทุนและความคุ้มค่าในการระดมทุน

แม้ securitization จะเป็นเครื่องมือที่ช่วยระดมทุนได้หลากหลายรูปแบบ แต่เมื่อเปรียบเทียบกับเครื่องมือระดมทุนทางเลือกอื่น เช่น การออกตราสารหนี้ทั่วไปอาจมีต้นทุนโดยรวมที่สูงกว่า เช่น ค่าใช้จ่ายในการจัดโครงสร้างธุรกรรม ค่าบริการของผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย ซึ่งอาจทำให้ผู้ออกหุ้นกุ่มองว่าการทำธุรกรรม securitization ยังอาจไม่คุ้มค่าในเชิงธุรกิจ และเลือกใช้เครื่องมืออื่นแทน

3) ข้อจำกัดด้านข้อมูลและความเข้าใจของผู้ลงทุน

การลงทุนในหุ้นกู้ securitization จำเป็นต้องอาศัยความเข้าใจในโครงสร้างธุรกรรมและความเสี่ยงของสินทรัพย์อ้างอิง อย่างไรก็ตาม ผู้ลงทุนส่วนใหญ่ยังมีความคุ้นเคยกับตราสารประเภทนี้ไม่มาก เมื่อเทียบกับตราสารหนี้ทั่วไป นอกจากนี้ ข้อมูลที่ใช้ในการประเมินความเสี่ยงของสินทรัพย์อ้างอิง เช่น ข้อมูลผลการดำเนินงานในอดีตอาจยังมีไม่เพียงพอหรือไม่อยู่ในรูปแบบที่น่าไปวิเคราะห์ได้สะดวก ส่งผลให้ผู้ลงทุนตัดสินใจลงทุนได้ยากขึ้น และความต้องการลงทุนอยู่ในระดับจำกัด

4) ข้อจำกัดด้านโครงสร้างพื้นฐานของตลาด

ตลาดรองของตราสาร securitization ยังมีสภาพคล่องต่ำเมื่อเทียบกับตราสารหนี้ทั่วไป เนื่องจากจำนวนตราสารในตลาดยังมีไม่มาก และฐานผู้ลงทุนยังมีขนาดจำกัด ประกอบกับการกำหนดราคาของตราสารประเภทนี้ยังทำได้ยาก เนื่องจากแต่ละธุรกรรมมีลักษณะของสินทรัพย์อ้างอิงและกระแสเงินสดที่แตกต่างกัน ซึ่งอาจส่งผลให้ผู้ลงทุนขาดความมั่นใจในการซื้อขาย และลดความน่าสนใจของตราสารในตลาดรอง

3. เป้าหมายที่ต้องการบรรลุ (Intended Outcome)

3.1 เพื่อทบทวนความเหมาะสมและประสิทธิผลของกฎหมายและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงระบุแนวทางในการปรับปรุงให้มีความชัดเจน คล่องตัว และสอดคล้องกับการใช้งานในทางปฏิบัติ โดยไม่ก่อให้เกิดภาระเกินสมควร และยังคงระดับการคุ้มครองผู้ลงทุนอย่างเหมาะสม

3.2 เพื่อสนับสนุนให้ธุรกรรม securitization เป็นทางเลือกในการระดมทุนควบคู่กับตราสารหนี้ประเภทอื่น

4. สรุปสาระสำคัญของพระราชกำหนดนิติบุคคลเฉพาะกิจฯ และประกาศที่เกี่ยวข้อง

4.1 กฎหมายและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

1) พระราชกำหนดนิติบุคคลเฉพาะกิจฯ

เป็นกฎหมายที่กำกับดูแลธุรกรรม securitization โดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออำนวยความสะดวกในการดำเนินธุรกรรมดังกล่าว ผ่านการลดขั้นตอนหรือบรรเทาข้อจำกัดทางกฎหมายพื้นฐานบางประการ เพื่อให้การ securitization สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีต้นทุนที่เหมาะสม อันเป็นการวางโครงสร้างพื้นฐานทางกฎหมายเพื่อรองรับการระดมทุนรูปแบบใหม่ และเปิดโอกาสให้ผู้ลงทุนมีทางเลือกในการลงทุนที่หลากหลายยิ่งขึ้น

2) ประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ กจ. 7/2552 เรื่อง หลักเกณฑ์เงื่อนไข และวิธีการในการอนุมัติโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ ลงวันที่ 13 มีนาคม พ.ศ. 2552 (“ประกาศที่ กจ. 7/2552”)

กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับการขออนุมัติโครงการ securitization อาทิ คุณสมบัติเบื้องต้นของผู้มีสิทธิเสนอโครงการ (“originator”) ลักษณะของโครงการ รายละเอียดโครงการ เป็นต้น เพื่อให้การพิจารณาอนุมัติโครงการเป็นไปอย่างมีมาตรฐาน

3) ประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ กจ. 10/2566 เรื่อง หลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในการแจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการโอนสินทรัพย์ที่เป็นสิทธิเรียกร้องและการเปลี่ยนแปลงผู้ให้บริการเรียกเก็บหนี้ของโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ ลงวันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2566

กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการแจ้งข้อเท็จจริงต่อสำนักงาน ก.ล.ต. ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงผู้ให้บริการเรียกเก็บและชำระหนี้ (“servicer”) ซึ่งมีได้เกิดจากการควบรวมกิจการเพื่อให้เกิดความต่อเนื่อง

4) ประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทจ. 15/2565 เรื่อง การขออนุญาตและการอนุญาตให้เสนอขายตราสารหนี้ที่ออกใหม่แก่ประชาชนเป็นการทั่วไป ลงวันที่ 23 กันยายน พ.ศ. 2565 และประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทจ. 16/2565 เรื่อง การขออนุญาตและการอนุญาตให้เสนอขายตราสารหนี้ที่ออกใหม่ต่อบุคคลในวงจำกัด และการเสนอขายหุ้นกู้แปลงสภาพต่อบุคคลที่มีลักษณะเฉพาะ ลงวันที่ 23 กันยายน พ.ศ. 2565

กำหนดหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาตให้เสนอขายหุ้นกู้ securitization เช่น คุณสมบัติของนิติบุคคลเฉพาะกิจ (Special Purpose Vehicle : “SPV”) กระบวนการยื่นคำขอและการพิจารณาอนุญาต ตลอดจนเงื่อนไขภายหลังการเสนอขาย

5) ประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ สจ. 32/2565 เรื่อง การจัดสรรกระแสรายรับตามโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ และการรายงานการโอนสินทรัพย์และผลประโยชน์คงเหลือของนิติบุคคลเฉพาะกิจ ลงวันที่ 23 กันยายน พ.ศ. 2565

กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดสรรกระแสรายรับภายใต้โครงการ รวมถึงการรายงานการโอนสินทรัพย์และผลประโยชน์คงเหลือเมื่อสิ้นสุดโครงการสำหรับ SPV ที่ได้รับสิทธิยกเว้นภาษีเงินได้

4.2 ลักษณะของธุรกรรม securitization

ธุรกรรม securitization เป็นเครื่องมือในการระดมทุนผ่านตลาดทุนที่เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบกิจการหรือที่เรียกว่า originator สามารถเปลี่ยนสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดกระแสรายรับในอนาคต (receivables) ให้เป็นเงินทุนได้ โดย originator จะคัดเลือกสินทรัพย์ที่มีลักษณะก่อให้เกิดรายรับอย่างสม่ำเสมอ ก่อนโอนสิทธิในสินทรัพย์ดังกล่าวให้แก่ SPV ซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อรองรับธุรกรรมดังกล่าวโดยเฉพาะ

การโอนสินทรัพย์ต้องมีลักษณะเป็นการโอนโดยเด็ดขาด (true sale) ตามกฎหมาย เพื่อให้สิทธิในสินทรัพย์และกระแสรายรับที่เกี่ยวข้องถูกโอนไปยัง SPV อย่างแท้จริง และไม่ตกอยู่ภายใต้ความเสี่ยงของ originator อีกต่อไป

ภายหลังการรับโอนสินทรัพย์ SPV จะระดมทุนโดยการออกและเสนอขายหลักทรัพย์ต่อผู้ลงทุนในตลาดทุน และนำเงินที่ได้จากการเสนอขายมาชำระเป็นค่าตอบแทนการโอนสินทรัพย์ให้แก่ originator ส่งผลให้ originator ได้รับสภาพคล่องเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินธุรกิจ ขณะที่ผู้ลงทุนจะได้รับสิทธิในกระแสรายรับที่เกิดจากสินทรัพย์ดังกล่าว ซึ่งเป็นแหล่งที่มาของผลตอบแทนจากการลงทุน

สินทรัพย์ที่สามารถนำมาใช้ในธุรกรรมนี้ต้องมีลักษณะเป็นสิทธิเรียกร้องให้ชำระหนี้เป็นเงิน และก่อให้เกิดกระแสรายรับที่สามารถประเมินได้ ทั้งนี้ อาจเป็นรายรับที่เกิดขึ้นแล้วหรือคาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตก็ได้ ตัวอย่างเช่น ลูกหนี้สินเชื่อที่อยู่อาศัย ลูกหนี้เช่าซื้อรถยนต์ ลูกหนี้บัตรเครดิต หรือบัญชีลูกหนี้การค้า เป็นต้น

ในเชิงโครงสร้าง SPV มีบทบาทสำคัญในการแยกสินทรัพย์ออกจาก originator อย่างชัดเจน (ring-fencing) โดย SPV จะไม่ประกอบธุรกิจอื่นใดนอกเหนือจากการถือครองสินทรัพย์และการออกหลักทรัพย์ การจัดโครงสร้างดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิด bankruptcy remoteness กล่าวคือ แม้ originator จะประสบปัญหาทางการเงินหรือเข้าสู่กระบวนการล้มละลาย สินทรัพย์ที่โอนไปยัง SPV แล้ว จะไม่ถูกนำไปรวมเป็นทรัพย์สินของ originator อันเป็นกลไกสำคัญในการคุ้มครองสิทธิของผู้ลงทุน

ในการดำเนินการต่าง ๆ ภายใต้ธุรกรรม SPV อาจมอบหมายให้บุคคลที่เกี่ยวข้องดำเนินการแทนในด้านต่าง ๆ ได้ เช่น การแต่งตั้ง originator ให้ทำหน้าที่เป็น servicer เพื่อให้ลูกหนี้ยังคงชำระหนี้ได้อย่างต่อเนื่องตามกระบวนการเดิม เป็นต้น โดยบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องถูกกำหนดไว้อย่างชัดเจนในเอกสารโครงการ พร้อมทั้งมีกลไกการกำกับดูแล การเปิดเผยข้อมูล และการติดตามผลการดำเนินงานอย่างเหมาะสม อันเป็นส่วนสำคัญในการเสริมสร้างการคุ้มครองผู้ลงทุน

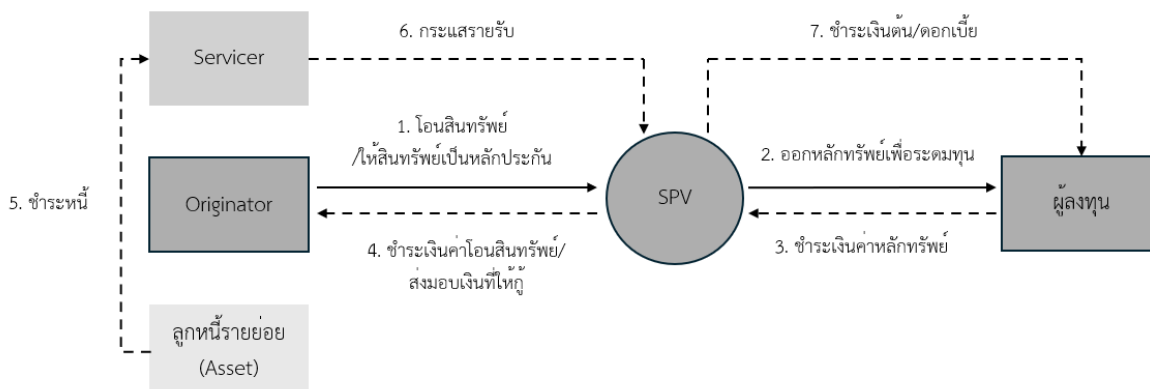
ในส่วนของการจัดสรรกระแสรายรับ นั้น กระแสเงินสดที่เกิดจากสินทรัพย์จะถูกนำมาจัดสรรตามลำดับสิทธิที่กำหนดไว้ล่วงหน้า (cash flow waterfall) โดยครอบคลุมตั้งแต่ค่าใช้จ่ายของโครงการ ค่าตอบแทนผู้ให้บริการ ไปจนถึงการชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ยแก่ผู้ถือหลักทรัพย์ตามลำดับชั้นความเสี่ยง (tranching) ซึ่งช่วยให้ผู้ลงทุนสามารถประเมินความเสี่ยงและระดับการได้รับชำระคืนได้อย่างชัดเจน

นอกจากนี้ ธุรกรรมดังกล่าวมักมีกลไกเสริมความน่าเชื่อถือของเครดิต (credit enhancement) เพื่อเพิ่มความมั่นใจให้แก่ผู้ลงทุน เช่น การจัดให้มีเงินสำรอง (reserve account) การกำหนดสิทธิเรียกร้องลำดับรอง (subordination) หรือการมีหลักประกันเพิ่มเติม ทั้งนี้ กลไกดังกล่าวช่วยรองรับความผันผวนของกระแสเงินสด และลดความเสี่ยงจากการผิดนัดชำระหนี้ของลูกหนี้กรณีสินทรัพย์เป็นลูกหนี้ในพอร์ตสินเชื่อ เป็นต้น

ในด้านการกำกับดูแลและการคุ้มครองสิทธิของผู้ลงทุน จะมีการแต่งตั้งผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้ (bondholders' representative: "BHR") หรือผู้ดูแลผลประโยชน์ของผู้ลงทุน ("trustee") เพื่อทำหน้าที่เป็นตัวแทนของผู้ลงทุนในการติดตามการปฏิบัติตามเงื่อนไขของโครงการ ตรวจสอบการจัดสรรกระแสเงินสด และดำเนินการแทนผู้ลงทุนในกรณีที่เกิดเหตุผิดนัดหรือเหตุการณ์ที่กระทบต่อสิทธิของผู้ลงทุน ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในการเสริมสร้างกลไกกำกับดูแลของธุรกรรม

ส่วนผลตอบแทนที่ผู้ลงทุนจะได้รับจากการลงทุนในตราสารที่เกิดจากธุรกรรม securitization จะขึ้นอยู่กับกระแสรายรับจากสินทรัพย์ที่อยู่ภายใต้โครงการเป็นสำคัญ โดยเป็นการจ่ายตามลำดับสิทธิที่กำหนด ซึ่งไม่ได้ผูกพันกับฐานะทางการเงินหรือผลการดำเนินงานของ originator หรือ SPV โดยตรง และด้วยโครงสร้างที่มีการโอนสินทรัพย์อย่างแท้จริง การแยกทรัพย์สินอย่างชัดเจน และการมีกลไกคุ้มครองผู้ลงทุนหลายชั้นดังกล่าว จึงทำให้ตราสารประเภทนี้เป็นทางเลือกในการลงทุนที่มีลักษณะเฉพาะ และสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ลงทุนที่มีระดับความเสี่ยงและผลตอบแทนที่แตกต่างกันได้อย่างเหมาะสม

รูปภาพธุรกรรม securitization

4.3 สรุปสาระสำคัญของพระราชกำหนดนิติบุคคลเฉพาะกิจฯ

ก่อนมีพระราชกำหนดนิติบุคคลเฉพาะกิจฯ การดำเนินธุรกรรม securitization ยังมีข้อจำกัดจากกฎหมายพื้นฐานหลายฉบับ ทั้งในด้านการโอนสิทธิเรียกร้อง การแยกสินทรัพย์ และสถานะทางกฎหมายของนิติบุคคลที่ใช้เป็นตัวกลาง ส่งผลให้การจัดโครงสร้างธุรกรรมมีความไม่แน่นอนและมีต้นทุนสูง ดังนั้นพระราชกำหนดนิติบุคคลเฉพาะกิจฯ จึงถูกตราขึ้นมาเพื่อกำหนดกรอบกฎหมายเฉพาะที่รองรับลักษณะของธุรกรรมดังกล่าวอย่างครบถ้วน โดยมุ่งลดอุปสรรคเชิงกฎหมาย สร้างความชัดเจนด้านสิทธิในสินทรัพย์ และการบังคับใช้สิทธิ ตลอดจนกำหนดกลไกกำกับดูแลที่เหมาะสม เพื่อเอื้อต่อการใช้ธุรกรรม securitization เป็นเครื่องมือในการระดมทุนผ่านตลาดทุน โดยพระราชกำหนดนิติบุคคลเฉพาะกิจฯ มีเนื้อหาที่สำคัญ สรุปได้ดังนี้

1) บทนิยาม (มาตรา 3)

นิติบุคคลเฉพาะกิจ (Special Purpose Vehicle (SPV)) ได้แก่ บริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด หรือทรัสต์ที่จัดตั้งและจดทะเบียนเพื่อดำเนินการทำ securitization โดยเฉพาะ

การทำ securitization มีลักษณะดังนี้

- (1) SPV รับโอนสินทรัพย์หรือรับสินทรัพย์ไว้เป็นหลักประกันจาก originator
- (2) SPV ระดมทุนโดยการออกและเสนอขายหลักทรัพย์แก่ผู้ลงทุน
- (3) เงินที่ได้จากการขายหลักทรัพย์ถูกนำมาชำระเป็นค่าตอบแทนการโอนสินทรัพย์ให้แก่ originator
- (4) ผู้ลงทุนได้รับเงินต้นและผลตอบแทนจากกระแสเงินสดที่เกิดจากสินทรัพย์ที่ SPV รับโอนหรือรับเป็นหลักทรัพย์ประกัน

สินทรัพย์ (asset) ได้แก่

(1) สิทธิเรียกร้องให้ชำระหนี้เป็นเงินที่ก่อให้เกิดกระแสรายรับ เช่น ลูกหนี้สินเชื่อบ้านรถยนต์ หรือ บัตรเครดิต เป็นต้น หรือ

(2) สิทธิเรียกร้องที่จะมีขึ้นในอนาคตโดยให้ชำระหนี้เป็นเงินที่ก่อให้เกิดกระแสรายรับตามที่ คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด

ผู้จำหน่ายสินทรัพย์ (originator) : ผู้โอนหรือจะโอนสินทรัพย์ หรือให้หรือจะให้สินทรัพย์ ไว้เป็นหลักประกันแก่ SPV

2) การกำกับดูแล SPV

คณะกรรมการ ก.ล.ต.¹ มีหน้าที่ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการตลาดหลักทรัพย์ที่ได้กำหนดนโยบายและกรอบการกำกับดูแลการทำ securitization รวมถึงกำหนดประเภทสินทรัพย์ที่อนุญาตให้ทำ securitization หลักทรัพย์ที่สามารถออกได้ และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ สามารถมอบอำนาจให้คณะกรรมการกำกับตลาดทุนดำเนินการในรายละเอียดแทนได้

สำนักงาน ก.ล.ต.² มีหน้าที่เป็นหน่วยงานกำกับดูแลเชิงปฏิบัติ อาทิ การพิจารณาอนุมัติโครงการ การติดตามการดำเนินงาน และการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินธุรกรรมเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

3) การจัดตั้งและการดำเนินการของ SPV

การจัดตั้ง³ SPV สามารถจัดตั้งในรูปแบบบริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด ทรัสต์หรือนิติบุคคลอื่นที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด และมีวัตถุประสงค์เพื่อการทำ securitization เท่านั้น เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการแยกทรัพย์สิน (ring-fencing) และเอื้อต่อการบรรลุ bankruptcy remoteness

ผู้มีสิทธิเสนอโครงการ⁴ ต้องเป็น originator หรือนิติบุคคลอื่นที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด และต้องยื่นรายละเอียดโครงการให้สำนักงาน ก.ล.ต. พิจารณาและอนุมัติ

รูปแบบของโครงการ⁵ SPV จะดำเนินการทำ securitization หลายโครงการในขณะเดียวกันไม่ได้ ยกเว้นกรณีที่ SPV ก่อตั้งโดยทรัสต์ ซึ่ง trustee จะสามารถดำเนินการ securitization หลายโครงการในขณะเดียวกันได้

อำนาจหน้าที่ของ SPV⁶ สามารถดำเนินการเท่าที่จำเป็นตามโครงการที่ได้รับอนุมัติเท่านั้น โดยมีรายละเอียด ดังนี้

¹ มาตรา 5 แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการตลาดหลักทรัพย์

² มาตรา 7 แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการตลาดหลักทรัพย์

³ มาตรา 9 แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการตลาดหลักทรัพย์

⁴ มาตรา 10 แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการตลาดหลักทรัพย์

⁵ มาตรา 11/1 แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการตลาดหลักทรัพย์

⁶ มาตรา 12 แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการตลาดหลักทรัพย์

- รับโอนหรือรับสินทรัพย์ไว้เป็นหลักประกัน
- ออกและเสนอขายหลักทรัพย์
- เข้าทำสัญญากับผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น servicer หรือ BHR เพื่อให้เป็นไปตามโครงการที่ได้รับอนุมัติ
- กำหนดสินหรือภาระผูกพันตามโครงการที่ได้รับอนุมัติ
- ลงทุนหรือหาผลประโยชน์จากสินทรัพย์ที่รับโอนในลักษณะที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. กำหนด
- ห้ามกระทำการใด ๆ นอกจากที่ได้รับอนุมัติตามโครงการเพื่อกองไว้ซึ่งความชัดเจนของโครงสร้างและลดความเสี่ยงที่ไม่เกี่ยวข้องกับโครงการ

4) เกณฑ์รองรับการดำเนินงานของ SPV

เพื่อให้ธุรกรรม securitization สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ พระราชกำหนดนิติบุคคลเฉพาะกิจฯ จึงได้กำหนดบทยกเว้นหรือหลักเกณฑ์เฉพาะเพื่อผ่อนคลายจากกฎหมายพื้นฐาน โดยการกำหนดบทยกเว้นหรือเกณฑ์เฉพาะดังกล่าว ได้แก่

(1) การดำเนินงานของ SPV ไม่ถือเป็นการประกอบธุรกิจเงินทุน หรือธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ตามกฎหมายอื่น⁷

(2) การได้รับยกเว้นหน้าที่ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หากปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดได้แก่

- การโอนสิทธิเรียกร้องได้โดยไม่ต้องบอกกล่าวการโอนแก่ลูกหนี้ตามมาตรา 306 และมาตรา 308 วรรคสอง⁸ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

- การโอนสินทรัพย์ที่มีการคิดดอกเบี้ยเกินกว่าร้อยละ 15 ต่อปีตามมาตรา 654⁹ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

(3) การโอนสินทรัพย์ที่มีหลักประกันอื่นที่ไม่ใช่สิทธิจำนอง จำน่า หรือค้ำประกัน ให้สิทธินั้นโอนไปยัง SPV ได้โดยอัตโนมัติ¹⁰

(4) การได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมการโอนหรือเปลี่ยนแปลงรายการทางทะเบียนของสินทรัพย์¹¹

(5) SPV สามารถเข้าสวมสิทธิเป็นคู่ความหรือเจ้าหน้าที่แทน originator ในการดำเนินคดีที่เกี่ยวกับสินทรัพย์ที่โอน¹²

⁷ มาตรา 14 แห่งพระราชกำหนดนิติบุคคลเฉพาะกิจฯ

⁸ มาตรา 15 แห่งพระราชกำหนดนิติบุคคลเฉพาะกิจฯ

⁹ มาตรา 18 แห่งพระราชกำหนดนิติบุคคลเฉพาะกิจฯ

¹⁰ มาตรา 16 แห่งพระราชกำหนดนิติบุคคลเฉพาะกิจฯ

¹¹ มาตรา 17 แห่งพระราชกำหนดนิติบุคคลเฉพาะกิจฯ

¹² มาตรา 19 แห่งพระราชกำหนดนิติบุคคลเฉพาะกิจฯ

(6) การโอนสินทรัพย์ที่เป็นไปตามเงื่อนไขจะได้รับการยกเว้นบทสันนิษฐานตามกฎหมายล้มละลาย โดยถือว่าเป็นธุรกรรมที่มีค่าตอบแทนเป็นราคาอันสมควร หรือไม่เป็นการกระทำที่ทำให้เจ้าหนี้ของ originator¹³ เสียเปรียบ

(7) การเลิกบริษัท นิติบุคคลอื่น หรือทรัสต์ จะกระทำได้เมื่อ SPV สิ้นสุด¹⁴ โดยเข้าเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่งดังนี้¹⁵

- SPV ชำระหนี้แก่ผู้ถือหลักทรัพย์ครบ และโอนสินทรัพย์ที่เหลือคืนผู้จำหน่ายสินทรัพย์ หรือปลดสินทรัพย์ที่เป็นหลักประกัน
- เหตุสิ้นสุดตามที่ระบุในโครงการ
- สำนักงาน ก.ล.ต. เพิกถอนการจดทะเบียน

4.4 หลักการในการขออนุญาตเสนอขายหุ้นกู้ securitization และการเปิดเผยข้อมูล

เพื่อคุ้มครองผู้ลงทุนและสร้างความโปร่งใสในการเสนอขายหลักทรัพย์ สำนักงาน ก.ล.ต. จึงกำหนดหลักเกณฑ์การขออนุญาตและการเปิดเผยข้อมูลสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ครอบคลุมทั้งการพิจารณาโครงการในภาพรวม และการอนุญาตให้เสนอขายตราสารหนี้ของ SPV เพื่อให้มั่นใจว่าโครงสร้างธุรกรรมมีความเหมาะสม และข้อมูลที่เปิดเผยต้องมีความครบถ้วน และผู้ลงทุนสามารถประเมินความเสี่ยงและผลตอบแทนได้อย่างเพียงพอก่อนตัดสินใจลงทุน โดยในการเสนอขายหุ้นกู้ securitization ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์สำคัญ ดังนี้

1) การขออนุมัติโครงการ

ก่อนการเสนอขายหลักทรัพย์ originator ต้องยื่นคำขออนุมัติโครงการต่อสำนักงาน ก.ล.ต. โดยสำนักงาน ก.ล.ต. จะพิจารณาความเหมาะสมของโครงการ ความน่าเชื่อถือของสิทธิเรียกร้อง ตลอดจนคุณสมบัติของ originator ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด โดยคำขออนุญาตต้องแสดงรายละเอียดสำคัญของธุรกรรมอย่างครบถ้วน อาทิ โครงสร้างการทำ securitization แผนการดำเนินการ แผนการโอนสินทรัพย์ และออกหุ้นกู้ ขั้นตอนการดำเนินโครงการ กลไกการจัดสรรกระแสรายรับ (cash flow waterfall) แนวทางการบริหารและการลงทุนจากกระแสรายรับ การโอนผลประโยชน์ที่เหลือทั้งหมด ตลอดจนนโยบายอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น การจ่ายเงินปันผล เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อให้สำนักงาน ก.ล.ต. สามารถประเมินความครบถ้วน ความสอดคล้องและความเสี่ยงของโครงการได้อย่างรอบด้าน โดยสำนักงาน ก.ล.ต. จะพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 75 วัน (รายละเอียดตามเอกสารแนบ 2)

¹³ มาตรา 20 แห่งพระราชกำหนดนิติบุคคลเฉพาะกิจฯ

¹⁴ มาตรา 23 แห่งพระราชกำหนดนิติบุคคลเฉพาะกิจฯ

¹⁵ มาตรา 24 แห่งพระราชกำหนดนิติบุคคลเฉพาะกิจฯ

2) การขออนุญาตเป็นผู้ออกหุ้นกู้

ในการทำ securitization SPV ซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้ออกหุ้นกู้ จะต้องยื่นคำขออนุญาตเสนอขายหุ้นกู้ ต่อสำนักงาน ก.ล.ต. โดยต้องมีคุณสมบัติครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยการออกและเสนอขายตราสารหนี้ที่เกี่ยวข้อง โดยการกำหนดให้ SPV อยู่ภายใต้กรอบการอนุญาตดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การเสนอขายหุ้นกู้ securitization เป็นไปตามมาตรฐานเดียวกับตราสารหนี้ทั่วไป ทั้งนี้ รายละเอียดของหลักเกณฑ์การขออนุญาตเสนอขายตราสารหนี้ รวมถึงเงื่อนไขที่เกี่ยวข้อง เป็นไปตามที่กำหนดในประกาศที่เกี่ยวข้อง (รายละเอียดตามเอกสารแนบ 2)

3) การเปิดเผยข้อมูล

นอกเหนือจากการอนุมัติโครงการและขออนุญาตเป็นผู้ออกหุ้นกู้แล้ว ธุรกิจ securitization ยังต้องมีการเปิดเผยข้อมูลที่เพียงพอ เพื่อให้ผู้ลงทุนสามารถประเมินความเสี่ยงและผลตอบแทนได้อย่างเหมาะสม โดยข้อมูลที่เปิดเผยต้องครอบคลุมทั้งลักษณะของสินทรัพย์อ้างอิง โครงสร้างธุรกรรม สิทธิของผู้ถือหลักทรัพย์ ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนบทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น servicer และ BHR หรือ trustee

5. ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการบังคับใช้กฎหมาย

1) ผู้ออกหุ้นกู้ securitization

ผู้ออกหุ้นกู้ต้องปฏิบัติตามกฎหมายและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องตามที่กำหนดไว้ในข้อ 4. โดยต้องผ่านกระบวนการขออนุญาตสำนักงาน ก.ล.ต. ก่อนดำเนินโครงการ securitization ซึ่งการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวอาจก่อให้เกิดต้นทุนในการดำเนินการเพิ่มเติม อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี หลักเกณฑ์ดังกล่าวมีความจำเป็นเพื่อให้มั่นใจว่าโครงสร้างธุรกรรมและข้อมูลที่เปิดเผยมีความเหมาะสม โปร่งใส และเพียงพอสำหรับการคุ้มครองผู้ลงทุน

2) ผู้ลงทุน

กระบวนการขออนุญาตมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อคุ้มครองผู้ลงทุน โดยสำนักงาน ก.ล.ต. จะพิจารณาคุณสมบัติเบื้องต้นของผู้ออกหุ้นกู้ securitization ตลอดจนความครบถ้วนและความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่เปิดเผยต่อผู้ลงทุนตามแบบ filing เพื่อให้ผู้ลงทุนได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง เพียงพอ และสามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจลงทุนได้อย่างเหมาะสม

3) บุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับ securitization

บุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ให้บริการต่าง ๆ ภายใต้โครงการ ซึ่งมีหน้าที่ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามโครงการ securitization ที่ได้รับอนุญาตจากสำนักงาน ก.ล.ต. ดังรายละเอียดในข้อ 4. โดยการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์อาจส่งผลให้มีต้นทุนในการดำเนินงานเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี ยังคงจำเป็นต้องมีหลักเกณฑ์ดังกล่าวเพื่อคุ้มครองผู้ลงทุน

6. เหตุผลและความจำเป็นในการกำหนดให้มีระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ หรือการกำหนดโทษทางอาญา รวมทั้งการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่รัฐ

6.1 การใช้ระบบอนุญาต

พระราชบัญญัติประเมินผลสัมฤทธิ์ฯ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐใช้ระบบอนุญาตเท่าที่จำเป็น เนื่องจากการกำหนดให้ต้องขออนุญาตเป็นการจำกัดเสรีภาพของบุคคลในการดำเนินการตามปกติ โดยบุคคลจะไม่สามารถดำเนินการได้ เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากรัฐ ทั้งนี้ การจัดให้มีระบบอนุญาตจะต้องมีการกำหนดระยะเวลาหรือขั้นตอนในการพิจารณาการยื่นคำขออย่างชัดเจน¹⁶

สำหรับธุรกรรม securitization ซึ่งมีลักษณะเป็นโครงสร้างธุรกรรมที่ซับซ้อนและเกี่ยวข้องกับ การโอนสิทธิในสินทรัพย์และการระดมทุนจากผู้ลงทุนในวงกว้าง การกำหนดให้มีระบบอนุญาตจึงมีความจำเป็น เพื่อป้องกันการใช้โครงสร้างดังกล่าวเป็นช่องทางในการหลีกเลี่ยงกฎหมาย และเพื่อให้มั่นใจว่าโครงการ มีความเหมาะสม โปร่งใส และไม่ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อผู้ลงทุนและตลาดทุนโดยรวม เนื่องจากไม่มีมาตรการอื่น ในการดูแลผู้ลงทุนและตลาดตราสารหนี้ ดังนั้น คณะกรรมการ ก.ล.ต. จึงอาศัยอำนาจจากพระราชกฤษฎีกา นิติบุคคลเฉพาะกิจฯ กำหนดให้ originator ต้องยื่นขออนุมัติโครงการต่อสำนักงาน ก.ล.ต. อีกทั้งยังกำหนดให้ ผู้ออกหุ้นกู้ต้องยื่นคำขออนุญาตเสนอขายตราสารหนี้ตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 (“พระราชบัญญัติหลักทรัพย์ฯ”) เช่นเดียวกับตราสารหนี้ประเภทอื่น เพื่อให้การกำกับดูแล มีความสอดคล้อง

6.2 การใช้ระบบคณะกรรมการ

การใช้ระบบคณะกรรมการควรใช้เพื่อกำหนดนโยบาย กำกับ กำหนดหลักเกณฑ์ หรือเพื่อการอื่น ที่จำเป็น¹⁷ ทั้งนี้ พระราชกฤษฎีกา นิติบุคคลเฉพาะกิจฯ มีข้อกำหนดให้ใช้ระบบคณะกรรมการโดยมี วัตถุประสงค์เพื่อกำหนดนโยบายหรือหลักเกณฑ์ในการกำกับดูแลในภาพรวม ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ยกเว้น ที่กล่าวข้างต้น โดยพระราชกฤษฎีกา นิติบุคคลเฉพาะกิจฯ มีการกำหนดอำนาจของคณะกรรมการ ได้แก่ มาตรา 5 มาตรา 9 มาตรา 10 มาตรา 12 มาตรา 13 และมาตรา 15 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) มาตรา 5 มาตรา 10 และมาตรา 12 ให้อำนาจในการกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติ ซึ่งปัจจุบันได้มีการออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติไว้อย่างชัดเจนแล้ว

2) มาตรา 9 ให้อำนาจในการกำหนดรูปแบบ SPV เพิ่มเติมจากรูปแบบที่พระราชกฤษฎีกา นิติบุคคลเฉพาะกิจฯ กำหนดไว้เพื่อรองรับนวัตกรรมทางการเงินในอนาคต แม้ยังไม่มีการใช้ในปัจจุบัน แต่มีความจำเป็นต้องคงไว้เพื่อความยืดหยุ่นเชิงนโยบาย

¹⁶ มาตรา 21(4) แห่งพระราชบัญญัติประเมินผลสัมฤทธิ์ฯ

¹⁷ มาตรา 21(6) แห่งพระราชบัญญัติประเมินผลสัมฤทธิ์ฯ

3) มาตรา 13 กำหนดให้การแก้ไขโครงการ securitization ที่ได้รับอนุมัติแล้ว ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ก.ล.ต. เพื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงที่อาจมีนัยสำคัญต่อความเสี่ยงของผู้ลงทุน

4) มาตรา 15 ให้อำนาจในการกำหนดวิธีบอกกล่าวลูกหนี้ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลง servicer ที่ไม่ได้เกิดจากการควบกิจการของนิติบุคคล ซึ่งปัจจุบันสำนักงาน ก.ล.ต. ได้มีการออกประกาศลำดับรองเพื่อรองรับข้อกำหนดดังกล่าวแล้ว¹⁸

6.3 การกำหนดโทษทางอาญา

การกำหนดโทษอาญาควรพิจารณาว่าการกระทำนั้นต้องกระทบต่อความมั่นคงหรือความปลอดภัยของประเทศ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนอย่างร้ายแรง หรือผลกระทบต่อส่วนรวม และเป็นกรณีที่ไม่สามารถใช้มาตรการอื่นใดเพื่อบังคับใช้กฎหมายได้อย่างได้ผลและมีประสิทธิภาพ¹⁹

ทั้งนี้ หมวด 5 บทกำหนดโทษของพระราชกำหนดนิติบุคคลเฉพาะกิจฯ มีการกำหนดโทษอาญาสำหรับการฝ่าฝืนบทบัญญัติสำคัญ เนื่องจากการกระทำดังกล่าวอาจกระทบต่อความเชื่อมั่นของตลาดตราสารหนี้ และอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้ลงทุนในวงกว้าง อีกทั้งมาตรการทางปกครองเพียงอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอในการยับยั้งพฤติกรรมที่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

6.4 การใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่รัฐ

กรณีที่ต้องให้อำนาจดุลยพินิจแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้มีได้เท่าที่จำเป็น และจะต้องมีการกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติในการใช้ดุลยพินิจ รวมถึงกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ไว้ให้ชัดเจน ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้²⁰

พระราชกำหนดนิติบุคคลเฉพาะกิจฯ และประกาศที่เกี่ยวข้องได้กำหนดกรอบการใช้ดุลยพินิจไว้เหมาะสมโดยกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถใช้ดุลยพินิจได้ ตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1) พระราชกำหนดนิติบุคคลเฉพาะกิจฯ

หมวด 4 ว่าด้วยเรื่องของพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบ รวบรวมพยานหลักฐาน และออกคำสั่งที่จำเป็น เช่น การยึดหรืออายัดเอกสาร เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลและบังคับใช้กฎหมาย

2) ประกาศที่ กจ. 7/2552

กำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางในการพิจารณาโครงการอย่างชัดเจน เช่น

¹⁸ ประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ กจ. 10/2566 เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการโอนสิทธิที่เป็นสิทธิเรียกร้องและการเปลี่ยนแปลงผู้ให้บริการเรียกเก็บหนี้ของโครงการแปลงสิทธิเป็นหลักทรัพย์ ลงวันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2566

¹⁹ มาตรา 21(8) แห่งพระราชบัญญัติประเมินผลสัมฤทธิ์ฯ

²⁰ มาตรา 21(7) แห่งพระราชบัญญัติประเมินผลสัมฤทธิ์ฯ

ข้อ 3 กำหนดให้เจ้าหน้าที่พิจารณาความถูกต้องครบถ้วนของโครงการ securitization ว่า มีการระบุรายละเอียดในโครงการรวมถึงแผนการเสนอขายหุ้นกู้อย่างชัดเจน

ข้อ 4 กำหนดให้เจ้าหน้าที่ต้องพิจารณาว่า โครงการ securitization ไม่มีการหลีกเลี่ยงบทบัญญัติตามพระราชกำหนดนิติบุคคลเฉพาะกิจฯ และกำหนดเงื่อนไขให้สำนักงาน ก.ล.ต. พิจารณาอาจผ่อนผันหลักเกณฑ์การอนุมัติโครงการได้

การกำหนดกรอบดังกล่าวช่วยให้การใช้ดุลยพินิจเป็นไปอย่างมีมาตรฐาน ลดความไม่แน่นอน และเพิ่มความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ประกอบการและผู้ลงทุน

7. หลักการที่เสนอ

สำนักงาน ก.ล.ต. ได้ทบทวนความเหมาะสมและประสิทธิผลของกฎหมายและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องเพื่อลดภาระแก่ผู้ที่ต้องการระดมทุนผ่านธุรกรรม securitization รวมทั้งพิจารณาความสอดคล้องของกฎหมายต่าง ๆ ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงาน ก.ล.ต. แล้ว จึงเห็นควรเสนอแก้ไขพระราชกำหนดนิติบุคคลเฉพาะกิจฯ ดังนี้

7.1 มาตรา 13 แห่งพระราชกำหนดนิติบุคคลเฉพาะกิจฯ : การกำหนดให้การผ่อนผันโครงการ securitization เป็นหลักทรัพย์ที่ได้รับอนุมัติ ต้องได้รับการผ่อนผันจากคณะกรรมการ ก.ล.ต.

สำนักงาน ก.ล.ต. เห็นควรเสนอการให้อำนาจกับสำนักงาน ก.ล.ต. ในการพิจารณาผ่อนผันโครงการ securitization ที่ได้รับอนุมัติในเรื่องที่ไม่มีนัยสำคัญ เพื่อความคล่องตัวและลดระยะเวลาการอนุมัติการผ่อนผัน ซึ่งเป็นการลดภาระของผู้ขอผ่อนผัน

7.2 มาตรา 44 แห่งพระราชกำหนดนิติบุคคลเฉพาะกิจฯ : การกำหนดอายุความในการฟ้องคดีความผิดที่เปรียบเทียบปรับได้

สำนักงาน ก.ล.ต. เห็นควรเสนอให้ปรับปรุงเกี่ยวกับการกำหนดอายุความในการฟ้องร้องคดีความผิดที่เปรียบเทียบปรับได้ เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติในมาตรา 316/1 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์ฯ ซึ่งมีการกำหนดอายุความเกี่ยวกับการเปรียบเทียบปรับ ดังนี้

เดิม: ความผิดที่เปรียบเทียบปรับได้ มีอายุความ 5 ปี นับแต่วันกระทำความผิด

ปรับปรุง: ให้ความผิดที่เปรียบเทียบปรับได้ มีอายุความ 1 ปี นับแต่วันที่สำนักงาน ก.ล.ต. วินิจฉัยว่า มีการกระทำความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิด แต่ไม่เกิน 5 ปี นับแต่วันที่มีการกระทำความผิด

แบบสำรวจความคิดเห็น

เรื่อง การประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชกำหนดนิติบุคคลเฉพาะกิจเพื่อการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ พ.ศ. 2540

ข้อมูลทั่วไป

สถานะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ผู้ออกตราสารหนี้	☐ ที่ปรึกษากฎหมาย
☐ นายหน้า/ผู้ค้าหลักทรัพย์หรือตราสารหนี้	☐ ผู้ลงทุนสถาบัน/ผู้ลงทุนรายใหญ่
☐ ผู้จัดการหน่วยหลักทรัพย์หรือตราสารหนี้	☐ ผู้ลงทุนรายย่อย
☐ ที่ปรึกษาทางการเงิน	☐ อื่น ๆ (ระบุ) _____

ชื่อ - นามสกุล _____

บริษัท/องค์กร _____ ตำแหน่ง _____

โทรศัพท์/อีเมล _____

สำนักงาน ก.ล.ต. ขอข้อมูลส่วนบุคคลของท่าน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้พิจารณาประกอบการรับฟังความคิดเห็นและประโยชน์ในการติดต่อกลับเพื่อขอข้อมูลประกอบเอกสารรับฟังความคิดเห็นของท่านเพิ่มเติม โดย สำนักงาน ก.ล.ต. คำนึงถึงความสำคัญของข้อมูลและเคารพสิทธิความเป็นส่วนตัวของท่าน จึงขอให้ท่านอ่านและทำความเข้าใจนโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล Privacy Policy แล้วจึงพิจารณาให้ความยินยอมให้สำนักงาน ก.ล.ต. ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลของท่าน

ยินยอม ไม่ยินยอม

กรณีต้องการยกเลิกความยินยอมหรือขอใช้สิทธิ โปรดติดต่อไปที่ email: DPO@sec.or.th

กรุณาส่งแบบสำรวจความคิดเห็นกลับไป ฝ่ายตราสารหนี้ สำนักงาน ก.ล.ต.
เลขที่ 333/3 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900 โทรศัพท์ 1207
หรือ email : debt@sec.or.th

*** สำนักงาน ก.ล.ต. ขอขอบคุณท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการแสดงความคิดเห็นในครั้งนี้ ***

แบบสำรวจความคิดเห็น

ท่านมีข้อเสนอแนะหรือข้อสังเกตเพิ่มเติมต่อการปรับปรุงหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ หรือไม่

1. เนื้อหาของพระราชกำหนดนิติบุคคลเฉพาะกิจฯ ที่ทบทวนนี้ไม่มี ความขัดแย้งหรือมีความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
☐	☐	☐
ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกตเพิ่มเติม <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>		
2. วัตถุประสงค์และความมุ่งหมายของพระราชกำหนดนิติบุคคลเฉพาะกิจฯ และประกาศที่เกี่ยวข้องยังคงสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
☐	☐	☐
ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกตเพิ่มเติม <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>		
3. หลักเกณฑ์การกำกับดูแลการเสนอขายหุ้นกู้ securitization ที่กำหนด ในพระราชกำหนดนิติบุคคลเฉพาะกิจฯ และประกาศที่เกี่ยวข้องมี ประสิทธิภาพและเพียงพอ	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
☐	☐	☐
ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกตเพิ่มเติม <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>		

4. การใช้ระบบคณะกรรมการ ระบบอนุญาต การกำหนดโทษอาญา และ การใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐมีความเหมาะสม	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	☐	☐
ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกตเพิ่มเติม		

5. การปรับปรุงให้ สำนักงาน ก.ล.ต. มีอำนาจผ่อนผันการอนุมัติแก้ไข โครงการ securitization	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	☐	☐
ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกตเพิ่มเติม		

6. การปรับปรุงอายุความ มาตรา 44 ของพระราชกำหนดนิติบุคคลเฉพาะกิจฯ ให้สอดคล้องกับอายุความตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์ฯ	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	☐	☐
ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกตเพิ่มเติม		

7. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)		
ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกตเพิ่มเติม		

